

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3022

Vragen van het lid **Markuszower** (PVV) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *het bericht «Tien jaar cel en tbs voor doodsteken therapeut tbs-kliniek Kijvelanden»* (ingezonden 12 april 2019).

Antwoord van Minister **Dekker** (Rechtsbescherming) (ontvangen 17 juni 2019) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 2546

Vraag 1

Kent u het bericht «Tien jaar cel en tbs voor doodsteken therapeut tbs-kliniek Kijvelanden»?¹

Antwoord:

Ja, ik heb kennisgenomen van het bericht.

Vraag 2

Deelt u de mening dat tien jaar celstraf een onacceptabel lage straf is voor deze moordenaar die nota bene al onder behandeling was voor poging tot doodslag in een tbs-kliniek?

Antwoord:

In ons rechtstelsel is de rechter onafhankelijk in het opleggen van een straf bij een begaan delict. In dit geval is naast de celstraf tevens een tbs-maatregel met dwangverpleging opgelegd.

Vraag 3

Kwam deze tbs'er ook in aanmerking voor (on)begeleid verlof? Zo ja, hoe vaak is hij op verlof gestuurd?

Antwoord:

Binnen de tbs wordt aan de hand van wetenschappelijk onderbouwde risicotaxatie-instrumenten zorgvuldig afgewogen of de persoon in kwestie met (on)begeleid verlof mag. De risico's voor de veiligheid van de samenleving dienen daarbij scherp in het oog te worden gehouden. Verlof wordt toegekend als de behandeling dit toelaat. Van belang hierbij is dat door een kliniek ingediende verlofaanvragen altijd worden getoetst door het Adviescol-

¹ <https://www.ad.nl/rotterdam/tien-jaar-cel-en-tbs-voor-doodsteken-therapeut-tbs-kliniek-kijvelanden~a9812718/>

lege Verloftoetsing TBS (AVT). Deze toetsing vindt nauwkeurig plaats. Het AVT is een onafhankelijk orgaan en beoordeelt verlofaanvragen primair vanuit veiligheidsoogpunt voor de samenleving. Wanneer het AVT een negatief advies geeft, krijgt een tbs-gestelde geen verlof. Dit advies is dus bindend. Ik ga niet in op dit individuele geval.

Vraag 4

Deelt u de mening dat een persoon die nota bene door de rechtbank als «buitengewoon gevaarlijke man» is bestempeld, nooit in een gewone tbs-kliniek had mogen zitten met alle vrijheden van dien, maar op een long stay-afdeling? Zo ja, hoe heeft het kunnen gebeuren dat deze man totaal verkeerd is ingeschat? Zo nee, waarom niet? Wat heeft u nu eigenlijk geleerd van de zaak Michael P.?

Antwoord:

Bij de afweging of iemand in aanmerking komt voor de Langdurige Forensische Psychiatrische Zorg (LFPZ), voorheen longstay geheten, speelt niet alleen het recidiverisico een rol. De LFPZ is bedoeld voor tbs-gestelden die veelal gedurende een flink aantal jaren in een of meerdere forensisch psychiatrische centra (FPC) zijn behandeld, maar bij wie het recidiverisico onvoldoende is afgenomen om veilig terug te kunnen keren in de maatschappij. Tbs-gestelden worden dus nooit initieel in de LFPZ geplaatst. Voor de plaatsing in de LFPZ is het advies vereist van de Landelijke Adviescommissie Plaatsing LFPZ (LAP). Wanneer een tbs-gestelde niet op een LFPZ-afdeling verblijft, wil dat niet automatisch zeggen dat er vrijheden worden toegekend. Dit is alleen mogelijk wanneer het recidiverisico voldoende is afgenomen en de verlofaanvraag is getoetst door het AVT.

Vraag 5

Deelt u de mening dat alle intensieve behandelingen in de tbs-kliniek voor deze gevaarlijke idioot blijkbaar geen enkele zin hebben gehad, anders had hij toch niet opnieuw kunnen toeslaan?

Vraag 6

Deelt u de mening dat het opnieuw opleggen van tbs zinloos is, aangezien dit soort idioten levenslang achter slot en grendel opgesloten zouden moeten zitten? Kunt u aangeven in welk opzicht deze zaak verschilt van Michael P.? Waarom denkt u dat deze «buitengewoon gevaarlijke man» uiteindelijk wel weer losgelaten zou moeten worden op de samenleving?

Antwoord 5 en 6:

De tbs-maatregel is er specifiek op gericht herhaling van een misdrijf in de toekomst te voorkomen. Onderzoek uit 2019 laat zien dat, over de periode 2010–2014, in totaal 18,8 procent zich binnen twee jaar na de tbs met verpleging van overheidswege opnieuw schuldig maakt aan een strafbaar feit, waarvan 8,4 procent voor een tbs-waardig feit.² Bij voormalig gedetineerden zonder tbs ligt de recidive beduidend hoger: 45,3 procent.³ Dit laat onverlet dat elke recidive er één te veel is, zeker als daarbij slachtoffers vallen. Wanneer bij een tbs-gestelde het recidiverisico na lange behandeling onvoldoende is afgenomen is een plaatsing in de LFPZ een mogelijkheid.

Vraag 7

Kunt u aangeven hoeveel personen er op dit moment in tbs-klinieken zitten, en als «buitengewoon gevaarlijk» kunnen worden beschouwd en derhalve een bijzonder risico vormen voor de maatschappij en iedereen in de directe omgeving van deze personen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

«Buitengewoon gevaarlijk» is geen classificatie die door tbs-klinieken, de reclassering of het NIFP wordt gehanteerd in hun rapportages. Tbs-gestelden kunnen wel worden aangemerkt als extreem vlucht- en/of beheersgevaarlijk (EVBG). Deze status wordt toegekend door een onafhankelijk commissie.

² Bron: recidive na forensische zorg, 22 januari 2019, Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC).

³ Bron: Factsheet *Recidive onder justitiabelen in Nederland(2017–5)*, WODC.

Tbs-gestelden met deze status worden (tijdelijk) op een speciaal daarvoor ingerichte afdeling geplaatst. Deze personen komen dan ook niet in aanmerking voor verlof. Er zijn vier FPC's met een dergelijke afdeling. Van de in totaal 38 beschikbare EVBG-plekken zijn er 37 bezet. Daarnaast zijn er 106 plekken binnen de LFPZ voor tbs-gestelden waarbij het recidiverisico na langdurige behandeling onvoldoende is afgenomen. Van deze plekken zijn er gemiddeld 100 bezet.